

Handläggare
Klara Alias
0850844047

Till
Fastighetsnämnden
2025-04-22

Lin Annerbäck
0850831802

Kulturnämnden
2025-04-22

Medeltidsmuseet – Utställningslokal i anslutning till Börshuset

Slutredovisning

Fastighetskontorets förslag till beslut

Fastighetsnämnden godkänner slutredovisning avseende
Medeltidsmuseet - Utställningslokal i anslutning till Börshuset.

Kulturförvaltningens förslag till beslut

Kulturnämnden godkänner slutredovisning avseende
Medeltidsmuseet - Utställningslokal i anslutning till Börshuset.

Sammanfattning

I december 2023 fick fastighetskontoret och kulturförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att tillskapa en ändamålsenlig utställningslokal i den så kallade likkällaren samt paviljongerna för Medeltidsmuseet att bedriva publik verksamhet i innan Börshuset blir tillgängligt. Likkällaren och paviljongerna är en del av fastigheten Rådstugan 2 och ägs av Svenska kyrkan.

Utredningen har visat att en tillfällig lösning där likkällaren görs till publik lokal, som nås via den ena paviljongen, inte är lämplig. Detta på grund av att det skulle innebära avsteg från tillgänglighetskrav samt allt för stora ingrepp i en kulturhistoriskt viktig byggnad. Däremot finns det stora möjligheter att omvandla likkällaren till en fullgod utställningslokal i samband med att Börshuset rustas upp inför Medeltidsmuseets inflytt.

Utredningsbudgeten för projektet var 5,0 mnkr. Den totala kostnaden uppgår till 1,2 mnkr. Den totala kostnaden blev lägre än beräknat på grund av att projektet inte fortsatte vidare till programhandlingsskedet.

Ärendet

Bakgrund

Medeltidsmuseet stängde den publika verksamheten på Helgeandsholmen den 5 november 2023. Hyreskontrakten som museet haft för lokalen upphörde den 31 december 2024. Riksdagsförvaltningen äger huvuddelen av lokalen och ska disponera denna för sin verksamhet. Medeltidsmuseets nya permanenta lokaler planeras till Börshuset (Rådstugan 1), vilka blir tillgängliga först när nuvarande hyresgäst, Nobelmuseet, flyttar sin verksamhet till Nobel Center.

Tidigare beslut

Typ av beslut	Instans	Datum	Diarienummer
Utredningsbeslut	FN	2023-12-12	Dnr FSK 2023/315
	KF	2023-11-23	Dnr KUL 2023/1499

Beskrivning av projektet

Möjligheterna att tillskapa en ändamålsenlig publik lokal för Medeltidsmuseets verksamhet i likkällaren och paviljongerna har inneburit undersökningar avseende lokalens förutsättningar, utredningar av olika alternativ samt bedömning från länsstyrelsen.

Lokalens (likkällarens) förutsättningar

Likkällaren är en oinredd källarlokal som idag inte används av Svenska Kyrkan. Genom hela likkällaren löper en fjärrvärmeledning, se bild nedan.

Fastighetskontoret
Fastighetsavdelningen

Fleminggatan 4
Box 8312
104 20 Stockholm
Växel 08-508 270 00
Fax 08-508 27 070
fastighetskontoret@stockholm.se
start.stockholm

Östra paviljongen, som ursprungligen var förråd för likvagnar, innehåller numera förråd, soprum samt teknikutrymme för

Storkyrkan. Västra paviljongen hyrs idag av kulturförvaltningen för Medeltidsmuseets pedagogiska verksamhet samt en mindre butik. Västra paviljongen fungerade ursprungligen som kapell vid begravningar och i golvet mitt finns den ursprungliga kistnedsättningsöppningen kvar.

Likkällaren och de två paviljongerna är inom den röda fyrkanten på bilden.

Utredning av olika alternativ samt bedömning från länsstyrelsen

Utredning alternativ (1)

Möjlighet att utöka storleken på kistnedsättningsöppningen i den västra paviljongen för att skapa en tillgänglig entré till likkällaren via en ny plattformshiss samt trappa.

Utredning alternativ (2)

Möjlighet att lösa access till likkällaren med en trappa via den befintliga kistnedsättningsöppningen i den västra paviljongen.

Utredning alternativ (3)

Möjlighet att använda västra paviljongen som samlingsplats för besökare och access till likkällare sker via den befintliga trappan i östra paviljongen.

Fastighetskontoret hade avstämning med länsstyrelsen och platsbesök genomfördes. Långsiktigt bedömer länsstyrelsen att det kan vara möjligt att få till en tillgänglig entré till likkällaren via museets slutliga och permanenta entré.

Länsstyrelsen ser positivt på att allmänheten långsiktigt kan få tillträde till likkällaren och på så sätt ta del av kulturarvet. Länsstyrelsen bedömde vidare att de åtgärder som krävdes för alternativ 1 får alltför stora konsekvenser på de kulturhistoriska värdena. Kistnedsättningsöppningen är en betydelsefull värdebärare för att likkällarens historiska funktion ska kunna begripas. Ingrepp i golvbjälklaget bedömdes olämpligt och storleken för kistnedsättningen bör bevaras intakt och inte ändras till följd av provisoriska behov. Förutsatt att inte kistnedsättningens konstruktion ändras, skulle man kunna utreda en varsam entrélösning med trappa eller plattform som tar hänsyn till det kulturhistoriska värdet (alternativ 2 och 3). Detta kräver dock avsteg från tillgänglighetskraven.

Resultat

Kulturförvaltningen och fastighetskontoret har tillsammans avvägt utredningens resultat. Förvaltningarnas gemensamma ställningstagande är att den tillfälliga lösningen med likkällaren och paviljongerna för Medeltidsmuseet inte är lämplig. Detta mot bakgrund av att det skulle krävas avsteg från tillgänglighetskrav och inriktningsmål samt länsstyrelsens bedömning att alltför stora ingrepp skulle göras i en kulturhistoriskt viktig byggnad.

Förvaltningarna förordnar därför utredning om hur Medeltidsmuseets verksamhet kan inrymmas i Börshuset och samtidigt utreda möjligheterna till en intern sammanlänkning mellan likkällaren och Börshuset.

Måluppfyllelse och tidplan

Projektet har uppfyllt målet med att utreda möjligheterna till att skapa en utställningslokal i likkällaren.

Ekonomi

Utredningsbudgeten för projektet var 5,0 mnkr. Den totala kostnaden uppgår till 1,2 mnkr. Utredningsbudgeten för projektet var 5,0 mnkr. Den totala kostnaden uppgår till 1,2 mnkr. Den totala kostnaden blev lägre än beräknat på grund av att projektet inte fortsatte vidare till programhandlingsskedet, detta mot bakgrund av att det skulle krävas avsteg från tillgänglighetskrav och inriktningsmål samt länsstyrelsens bedömning att alltför stora ingrepp skulle göras i en kulturhistoriskt viktig byggnad.

Erfarenhetsåterföring

Samverkan mellan nämnderna med god löpande dialog har fungerat väl och har bland annat inneburit gemensamma avvägningar, bedömningar, resonemang och ställningstaganden.

Slut

Fastighetskontoret
Fastighetsavdelningen

Fleminggatan 4
Box 8312
104 20 Stockholm
Växel 08-508 270 00
Fax 08-508 27 070
fastighetskontoret@stockholm.se
start.stockholm

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Anders Göran,Kindberg	2025-04-10
Maria Christina,Jansén	2025-04-10